1/061/2016
10.3.2017 DM 1828957

Eduskunnan lakivaliokunta

Viite: lausuntopyyntö 14.2.2017

HE 269/2016 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta ym.

Lausuntonaan Innovaatiorahoituskeskus Tekes (Tekes) esittää seuraavaa.

Kokonaisuutena Tekes pitää esitystä perusteltuna. Esityksen kahden kohdan osalta voidaan Tekesin näkökulmasta esittää seuraavat kommentit.

Esityksen mukaan " Lisäksi liiketoimintakiellon määräämisen edellytyksiä muutettaisiin siten, että liiketoimintakiellon määräämisen perusteena ei voisi olla lakisääteisten velvollisuuksien olennainen laiminlyöminen, jos laiminlyönti johtuu maksukyvyttömyydestä. Laiminlyöntien olennaisuuden arvioinnissa olisi muun ohella otettava erityisesti huomioon laiminlyönneistä tavoitellun taloudellisen hyödyn määrä."

Tämä on lähtökohtana perusteltua, sillä on varmaankin paljon tapauksia varsinkin aloittavien yritysten kohdalla, joissa lakisääteisten (ja muiden) velvoitteiden laiminlyönti johtuu yrityksen taloudellisesta tilanteesta eikä siitä, etteikö ko. velvoitteita haluttaisi hoitaa. Tämän selvittäminen edellyttäisi kuitenkin kokonaiskuvan saamista yrityksen taloudellisesta tilanteesta esim. sen varmistamiseksi, laiminlyökö yritys vain lakisääteisiä velvollisuuksiaan, mutta hoitaa kyllä muut velvoitteensa esim. pankkeja kohtaan. Tekesin näkökulmasta tällaisen kokonaisselvityksen tekeminen on haastavaa lähtien jo tiedonsaantioikeuksista, sillä hankerahoittajana näkökulma keskittyy sen selvittämiseen, onko ko. hanke viety läpi asianmukaisesti ja annettu siihen liittyen oikeat ja riittävät tiedot.

Mutta kuten todettu, periaatteena esitetty muutos on perusteltu.

Edelleen esityksen mukaan "Laissa tarkoitetulle valvontaviranomaiselle lukuun ottamatta konkurssiasiamiestä annettaisiin oikeus pyytää poliisia taikka toimialaansa kuuluvissa kysymyksissä tulliviranomaista tutkimaan edellytykset määrätä liiketoimintakielto. Oikeus tutkintaa koskevan pyynnön esittämiseen annettaisiin myös konkurssilaissa tarkoitetulle pesänhoitajalle. Tutkinta koskisi tilanteita, joissa liiketoimintakielto voitaisiin määrätä liiketoiminnassa tehdyn lakisääteisten velvollisuuksien olennaisen laiminlyönnin perusteella, mutta joissa ei olisi syyllistytty rikolliseen menettelyyn."

Tämä kohta liittyy osittain edelliseen siltä osin kuin on kysymys lakisääteisten velvollisuuksien laiminlyönnistä. Periaatteessa tämäkin muutos on perusteltavissa, mutta ainakin Tekesin näkökulmasta katsottuna on nähtävissä vähän sellaisia tapauksia, joissa kysymys olisi lakisääteisten velvollisuuksien laiminlyönnistä (joka ei siis johtuisi maksukyvyttömyydestä), mutta ei olisi kysymys mistään epäillystä rikoksesta. Joka tapauksessa tässäkin tapauksessa pitänee olla kokonaiskäsitys yrityksen taloudellisesta tilanteesta ennen kuin voidaan arvioida, onko edellytyksiä pyytää poliisia tutkimaan asiaa. Esim. pesänhoitajalla lienee asemansa perusteella huomattavasti paremmat edellytykset tällaisen kokonaisarvion tekemiseen.

Muilta osin ei Tekesillä ole esityksestä lausuttavaa.

Lakiasiainjohtaja

Ari Suomela

Tekes
Osoite/Address/Adress
Porkkalankatu 1
Porkalagatan 1
Porkkalankatu 1
Posti/Post/Mail
PL 69, 00101 Helsinki
PB 69, 00101 Helsingfors
P.O. Box 69, FI-00101 Helsinki
Puh./Tel.
029 50 55000
029 50 55000
+358 29 50 55000
kirjaamo@tekes.fi
www.tekes.fi